

RÅDETS DIREKTIV 2003/110/EG**av den 25 november 2003****om bistånd vid transitering i samband med återsändande med flyg**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 63.3 b i detta,

med beaktande av Förbundsrepubliken Tysklands initiativ,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

- (1) Genom ömsesidigt bistånd i samband med återsändande beaktas det gemensamma målet att avsluta den olagliga vistelsen för tredjelandsmedborgare som är föremål för beslut om återsändande. Bestämmelser som är bindande för alla medlemsstater bidrar dessutom till rättssäkerheten och harmonisering av förfarandena.
- (2) När det gäller att avsluta vistelsen för tredjelandsmedborgare, får återsändande med flyg allt större betydelse. Trots medlemsstaternas ansträngningar att främst utnyttja direkta flygförbindelser, kan det på grund av ekonomiska omständigheter eller otillräckligt utbud av direktflyg bli nödvändigt att utnyttja flygförbindelser som går via andra medlemsstaters transitflygplatser.
- (3) Rådets rekommendation av den 22 december 1995 om samråd och samarbete vid verkställighet av avvisning eller utvisning ⁽¹⁾ och Verkställande kommittés beslut av den 21 april 1998 om samarbete mellan de avtalsslutande parterna i fråga om återsändande med flyg av medborgare i tredje land (SCH)/Com-ex (98) 10) ⁽²⁾ tar redan upp behovet av samarbete mellan medlemsstaterna när det gäller återsändande med flyg av tredjelandsmedborgare.
- (4) Medlemsstaternas rätt till suveränitet, särskilt när det gäller tillämpning av åtgärder som innebär direkt tvång mot tredjelandsmedborgare som motsätter sig återsändandet, bör inte påverkas.
- (5) Konventionen av den 14 september 1963 om brott och vissa andra handlingar begångna ombord på luftfartyg (Tokyoavtalet), särskilt när det gäller de maktbefogenheter ombord som tillkommer ett flygplans ansvarige befälhavare samt ansvarsfrågor, bör inte påverkas.
- (6) När det gäller instruktioner till flygbolagen om genomförandet av icke-ledsagade och ledsagade återsändanden, hänvisas till bilaga 9 i konventionen angående internationell civil luftfart (ICAO) av den 7 december 1944.
- (7) Medlemsstaterna skall genomföra detta direktiv med beaktande av de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, i synnerhet Genevekonventionen av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning, ändrad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967 och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. I enlighet med gällande internationella skyldigheter bör transitering med flyg varken begäras eller beviljas om tredjelandsmedborgaren i bestämmelsetredjelandet eller i transiteringstredjelandet riskerar omänsklig eller förnedrande behandling, tortyr eller dödsstraff eller om hans liv eller frihet är hotade på grund av ras, religion, nationalitet, tillhörighet till en viss social grupp eller politisk övertygelse.
- (8) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽³⁾.
- (9) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Danmarks ställning deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt i Danmark. Eftersom detta direktiv bygger på Schengenregelverket enligt bestämmelserna i avdelning IV i tredje delen av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, så att det omfattar tredjelandsmedborgare som inte uppfyller eller som inte längre uppfyller villkoren för kortare vistelse på någon medlemsstats territorium i enlighet med bestämmelserna i Schengenregelverket skall Danmark, i enlighet med artikel 5 i nämnda protokoll, inom en tid av sex månader efter det att rådet har antagit detta direktiv, besluta huruvida landet skall genomföra det i sin nationella lagstiftning.
- (10) När det gäller Republiken Island och Konungariket Norge utgör detta direktiv, i enlighet med det avtal som ingicks den 18 maj 1999 mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽⁴⁾, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket så att det omfattar tredjelandsmedborgare som inte uppfyller eller som inte längre uppfyller villkoren för kortare vistelse på någon medlemsstats territorium enligt bestämmelserna i Schengenregelverket vilka omfattas av det område som avses i artikel 1 punkt C i rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtalet ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ EGT C 5, 10.1.1996, s. 3.

⁽²⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 193.

⁽³⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽⁴⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽⁵⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 31.

- (11) Enligt artiklarna 1 och 2 i det till Fördraget om Europeiska unionen och till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning deltar dessa medlemsstater inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt i dem, enligt artikel 4 i samma protokoll.
- (12) Detta direktiv utgör en rättsakt som bygger på Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med det, i enlighet med artikel 3.1 i 2003 års anslutningsakt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syftet med detta direktiv är att fastställa åtgärder för bistånd mellan behöriga myndigheter på medlemsstaters transitflygplatser i samband med ledsagade och icke-leadsagade återsändanden.

Artikel 2

I detta direktiv avses med

- a) *tredjelandsmedborgare*: person som inte är medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen, Republiken Island eller Konungariket Norge,
- b) *ansökande medlemsstat*: den medlemsstat som verkställer ett beslut om återsändande av en tredjelandsmedborgare och begär transitering via transitflygplatsen i en annan medlemsstat,
- c) *anmodad medlemsstat eller transiteringsmedlemsstat*: den medlemsstat via vilkens transitflygplats transiteringen skall genomföras,
- d) *ledsagande personal*: personer från den ansökande medlemsstaten som har utsetts att ledsaga tredjelandsmedborgaren, inbegripet personer som ansvarar för den medicinska vården samt tolkar,
- e) *transitering med flyg*: genomresa av tredjelandsmedborgaren och eventuellt den ledsagande personalen via flygplatsområdet i den anmodade medlemsstaten vid återsändande med flyg.

Artikel 3

1. En medlemsstat som önskar återsända en tredjelandsmedborgare med flyg skall undersöka om det är möjligt att utnyttja ett direktflyg till bestämmelse-tredjelandet.
2. Om en medlemsstat som önskar återsända en tredjelandsmedborgare på grund av rimliga praktiska omständigheter inte kan utnyttja ett direktflyg till bestämmelse-landet, kan den begära transitering med flyg via en annan medlemsstat. Transitering med flyg skall i princip inte begäras, om återsändande-åtgärden skulle kräva byte av flygplats på den anmodade medlemsstatens territorium.

3. Utan att det påverkar skyldigheterna enligt artikel 8 får den anmodade medlemsstaten vägra transitering med flyg, om

- a) tredjelandsmedborgaren enligt nationell lagstiftning i den anmodade medlemsstaten är åtalad för brottsliga handlingar eller är efterlyst för att avtjäna ett straff,
- b) transiteringen genom andra stater eller bestämmelse-landets återtagande inte går att genomföra,
- c) återsändande-åtgärden kräver byte av flygplats på den anmodade medlemsstatens territorium,
- d) det av praktiska skäl inte är möjligt att få det begärda biståndet vid en bestämd tidpunkt, eller
- e) tredjelandsmedborgaren kommer att utgöra ett hot mot allmän ordning, säkerhet och hälsa eller för den anmodade medlemsstatens internationella relationer.

4. I det fall som avses i punkt 3 d skall den anmodade medlemsstaten snarast meddela den ansökande medlemsstaten en tidpunkt så nära den ursprungligen begärda som möjligt då bistånd kan ges för transitering med flyg, såvida övriga förutsättningar föreligger.

5. Den anmodade medlemsstaten får ta tillbaka ett beslut om redan beviljad transitering med flyg, om sådana omständigheter som motiverar att transiteringen vägras, i enlighet med punkt 3 ovan, blir kända i efterhand.

6. Den anmodade medlemsstaten skall omedelbart informera den ansökande medlemsstaten om att transiteringen har vägrats eller att beslutet om beviljande av transitering med flyg har tagits tillbaka, i enlighet med punkterna 3 eller 5, eller om att transiteringen av andra skäl inte kan genomföras, och lägga fram skälen för detta.

Artikel 4

1. Ansökan om en ledsagad eller icke-leadsagad transitering med flyg och om biståndsåtgärder i samband därmed enligt artikel 5.1 skall inlämnas skriftligen av den ansökande medlemsstaten. Den skall inkomma till den anmodade medlemsstaten så tidigt som möjligt, dock senast två dagar före transiteringen. I särskilt motiverade, brådskande fall får denna tidsfrist underskridas.

2. Den anmodade medlemsstaten skall inom två dagar meddela den ansökande medlemsstaten sitt beslut. Denna tidsfrist kan i välgrundade fall förlängas med högst 48 timmar. Transitering med flyg skall inte påbörjas utan den anmodade medlemsstatens samtycke.

Om den anmodade medlemsstaten inte svarar inom den tidsfrist som anges i punkt 1 får transiteringen påbörjas efter anmälan av den ansökande medlemsstaten.

Medlemsstaterna får på grundval av bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser medge att transitering påbörjas efter anmälan av den ansökande medlemsstaten.

Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om de avtal eller överenskommelser som avses i tredje stycket. Kommissionen skall regelbundet rapportera till rådet om dessa avtal och överenskommelser.

3. För handläggningen av den ansökan som avses i punkt 1 skall uppgifterna i formuläret för ansökan om och beviljande av transitering med flyg enligt bilagan översändas till den anmodade medlemsstaten.

De åtgärder som är nödvändiga för att uppdatera och anpassa transitbegäran enligt bilagan liksom metoderna för överföring skall vidtas i enlighet med förfarandet i artikel 9.2.

4. Den ansökande medlemsstaten skall för varje ansökan om transitering ge den anmodade medlemsstaten all den information som krävs enligt bilagan.

5. Varje medlemsstat skall utse en central myndighet som skall ta emot ansökningar enligt punkt 1.

De centrala myndigheterna skall utse kontaktpunkter för alla relevanta transitflygplatser som kan kontaktas under hela den tid som transiteringen genomförs.

Artikel 5

1. Den anmodade medlemsstaten skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att transiteringen äger rum på kortast möjliga tid.

Transiteringen skall äga rum inom högst 24 timmar.

2. Den anmodade medlemsstaten skall, med förbehåll för ömsesidigt samråd med den ansökande medlemsstaten, inom tillgängliga medel och i enlighet med internationella normer på området, tillhandahålla alla biståndsåtgärder som krävs efter landningen och efter det att flygplansdörrarna har öppnats till dess att tredjelandsmedborgarens utresa är säkerställd. Ömsesidigt samråd krävs emellertid inte i de fall som anges i led b.

Detta gäller särskilt när följande stödåtgärder vidtas:

- Hämta tredjelandsmedborgaren vid flygplanet och ledsaga honom eller henne på transitflygplatsens område, i synnerhet till anslutande flyg.
- Ge tredjelandsmedborgaren och i förekommande fall den ledsagande personalen akut medicinsk vård.
- Ge tredjelandsmedborgaren och i förekommande fall den ledsagande personalen mat och dryck.
- Motta, förvara och vidarebefordra resehandlingar, särskilt i samband med icke-ledsagade återsändanden.
- Underrätta den ansökande medlemsstaten om tid och plats för en icke-ledsagad persons utresa från den berörda medlemsstatens territorium.
- Underrätta den ansökande medlemsstaten om det har inträffat några allvarliga händelser under transiteringen av tredjelandsmedborgaren.

3. I enlighet med sin nationella lagstiftning får den anmodade medlemsstaten

- placera och inkvartera tredjelandsmedborgaren i säkert förvar,
- utöva legitima medel för att förhindra eller avbryta tredjelandsmedborgarens eventuella försök att motsätta sig transiteringen.

4. Utan att det påverkar artikel 6.1 får den anmodade medlemsstaten i de fall där slutförande av transiteringen inte kan säkerställas, trots det bistånd som erhållits i enlighet med punkterna 1 och 2, på begäran och i samråd med den ansökande medlemsstaten vidta alla nödvändiga biståndsåtgärder för att fortsätta med transiteringen.

I sådana fall får den tidsfrist som avses i punkt 1 förlängas med högst 48 timmar.

5. De behöriga myndigheter i den anmodade medlemsstaten som är ansvariga för åtgärderna, skall fatta beslut om beskaffenheten och omfattningen av det bistånd som ges i enlighet med punkterna 2, 3 och 4.

6. Kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls i enlighet med punkt 2 b och c skall bäras av den ansökande medlemsstaten.

De återstående kostnaderna skall också bäras av den ansökande medlemsstaten i den utsträckning som de är faktiska och kan beräknas.

Medlemsstaterna skall ge lämplig information med avseende på kriterierna för beräkning av de kostnader som avses i andra stycket.

Artikel 6

1. Den ansökande medlemsstaten skall åta sig att omedelbart återta tredjelandsmedborgaren, om

- transitering med flyg har vägrats eller beslutet att bevilja transitering har tagits tillbaka i enlighet med artikel 3.3 eller 3.5,
- tredjelandsmedborgaren under transiteringen har rest in i den anmodade medlemsstaten utan tillstånd,
- återsändandet av tredjelandsmedborgaren till ett annat transiteringsland eller till bestämmelselandet eller ombordstigning på anslutande flyg har misslyckats, eller
- transitering med flyg av andra skäl inte kan genomföras.

2. I de fall som anges i punkt 1 skall den anmodade medlemsstaten lämna bistånd till den ansökande medlemsstatens återtagande av tredjelandsmedborgaren. De kostnader som krävs för tredjelandsmedborgarens återresa skall bäras av den ansökande medlemsstaten.

Artikel 7

1. När den ledsagande personalen genomför transiteringen skall dess befogenheter begränsas till nödvärn. Om personal från brottsbekämpande myndigheter i transiteringsmedlemsstaten inte finns på plats eller för att bistå de brottsbekämpande myndigheterna får den ledsagande personalen dessutom vidta rimliga och proportionerliga åtgärder som svar på en omedelbar och allvarlig risk för att tredjelandsmedborgaren flyr, tillfogar sig själv eller tredje part skada, eller vållar skada på egendom.

Under alla omständigheter måste den ledsagande personalen följa lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten.

2. Den ledsagande personalen skall vid transitering med flyg inte bära vapen och skall vara civilklädda. De skall tillhandahålla lämpliga identifikationsuppgifter, inbegripet det beslut om beviljande av transitering som meddelats av transiteringsmedlemsstaten, eller i förekommande fall den anmälan som avses i artikel 4.2, på begäran av den anmodade medlemsstaten.

Artikel 8

Detta direktiv skall inte påverka skyldigheterna enligt Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning, ändrad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967, internationella konventioner om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt internationella konventioner om utlämning av personer.

Artikel 9

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tid som anges i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara en månad.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 10

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 6 december 2005. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen översända texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 11

Verkställande kommitténs beslut av den 21 april 1998 om samarbete mellan de avtalsslutande parterna i fråga om återsändande med flyg av medborgare i tredje land (SCH/Com-ex (98) 10) skall upphävas.

Artikel 12

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 13

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdat i Bryssel den 25 november 2003.

På rådets vägnar

G. TREMONTI

Ordförande

BILAGA

- I. Ansökan om transitering för återsändande med flyg
(enligt artikel 4 i rådets direktiv 2003/110/EG av den 25 november 2003 om bistånd vid transitering i samband med återsändande med flyg (EUT L 321, 6.12.2003, s. 26).

(Ansökande myndighet) Myndighet: Adress: 	Ort/Datum: Telefon/Fax/E-post: Handläggarens namn: Underskrift:
--	--

(Anmodad myndighet) Myndighet: Adress:
--

Allmänna uppgifter om tredjelandsmedborgare som skall transiteras

Begäran nr	Efternamn	Förnamn	m/k	Födelsedatum	Födelseort	Nationalitet	Resehandling nr/typ/giltighetstid	Nummer på visering som utfärdats av tredje land (på begäran)
1								
2								

Uppgifter om flygningen

Flygnr	från	den	klockan	till	den	klockan

Särskilda uppgifter

Åtföljs tredjelandsmedborgaren av ledsagande personal?	☐ ja ☐ nein	Namn och tjänsteställning: _____ _____ _____
Rekommenderas poliseskort vid flygplatsen?	☐ ja ☐ nej	
Är medicinsk vård nödvändig?	☐ ja ☐ nej	Om svaret är ja, vilken: _____ _____ _____
Förekommer smittsamma sjukdomar (*) som kan identifieras?	☐ ja ☐ nej	Om svaret är ja, vilka: _____ _____ _____
Har försök till återsändande misslyckats tidigare?	☐ ja ☐ nej	Om svaret är ja, av vilka skäl: _____ _____ _____

Övriga kommentarer

Anmärkning: Vid tidpunkten för ansökan finns inga kända skäl för avslag enligt artikel 3.3 och 2.5 i direktiv 2003/110/EG.

Den anmodade myndighetens beslut

Transiteringen tillåts.	☐
Transiteringen tillåts inte.	☐
Motivering:	_____ _____
_____ (namn/underskrift/datum)	

(*) Denna information skall lämnas i enlighet med gällande nationell eller internationell lagstiftning.